

Stockholm 2023-12-21

Remissvar

171. Svenska Stadsnätetsföreningen

Handläggare Camilla Jönsson

Tel 08- 21 49 31

Camilla.jonsson@stadsnatsforeningen.se

Försvarsdepartementet

DNR: Fö2023/01478

fo.remissvar@regeringskansliet.se

fo.ssk@regeringskansliet.se

Remissvar gällande

Betänkandet En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)

Svenska Stadsnätetsföreningen är en bransch- och intresseorganisation som representerar stadsnät i närmare 200 kommuner och 125 leverantörer av tjänster och utrustning inom bredbandsområdet. Föreningen företräder därmed en absolut majoritet av de aktörer som aktivt investerar i ny modern infrastruktur för bredband i Sverige.

Stadsnätetsföreningen verkar för öppna stadsnät, en modell som har varit mycket framgångsrik. I de öppna näten kan operatörer och tjänsteleverantörer utan egen bredbandsinfrastruktur hyra in sig och på så sätt nå ut med sitt tjänsteutbud. Det innebär att aktörer som historiskt inte varit inne i telekomsektorn har en låg inträdeströskel för att erbjuda sina tjänster till allmänheten/näringslivet. Modellen öppna nät innebär att stadsnätet bär ansvaret för det öppna nätet och ska säkerställa att lika och icke-diskriminerande villkor efterlevs samt ska säkerställa god konkurrens i nätet. Svenska Stadsnätetsföreningens vision är: Stadsnätets gemensamma infrastruktur möjliggör ett tryggt digitaliserat Sverige för allt och alla.

Stadsnätetsföreningen tackar för möjligheten att få svara på remissen.

Sammanfattning

Föreningen tillstyrker de huvudsakliga principerna som slås fast i betänkandet och som innebär att staten bär huvudansvaret för försörjningsberedskapen och att staten därför huvudsakligen ansvarar för finansieringen av de åtgärder som staten prioriterar och som inte är författningsreglerade.

Föreningen tillstyrker att

- Det är bra att det fastslagits i utredningen att staten har huvudansvaret och har inget att invända kring finansieringsprinciperna.
- MSB föreslås ansvara för den nationella samordningen av försörjningsberedskapen.
- Utredning föreslår uppdelning i sektorsmyndigheter samt att Post- och telestyrelsen ansvarar för elektroniska kommunikationer.
- Det finns ett förslag i utredningen om att det ska finnas en kontaktpunkt för information för företag.

Yttrandet

Funktion med ansvar för samordning

En av huvuduppgifterna för en funktion med ansvar för samordningen av försörjningsberedskapen är enligt utredningens förslag att ta fram en nationell försörjningsanalys för landets behov av försörjningsviktiga varor och tjänster. Utredningen föreslår att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, ska få samordningsuppdraget. I det uppdraget ska det enligt utredningens förslag också ingå att inrätta beredskapslager av varor som är försörjningsviktiga och som inte omfattas av någon annan myndighets ansvarsområde och att tillhandahålla beredskapslagringstjänster åt andra statliga myndigheter.

En central del i MSB:s föreslagna roll är att ta fram en nationell försörjningsanalys vartannat år. Grunden för den nationella försörjningsanalysen ska vara de försörjningsanalyser som ska tas fram av vissa sektorsansvariga myndigheter.

Stadsnätsföreningen tillstyrker att MSB föreslås ansvara för den nationella samordningen av försörjningsberedskapen.

Sektorsansvariga myndigheter

Utredningens förslag är att Post- och telestyrelsen (PTS), Energimyndigheten, Finansinspektionen, Socialstyrelsen, Livsmedelsverket och Trafikverket ska göra försörjningsanalyser genom att sammanställa samhällets samlade behov av sådana försörjningsviktiga varor och tjänster som omfattas av respektive beredskapssektors ansvarsområde samt analysera tillgången till dessa och eventuella allvarliga brister i försörjningsberedskapen.

I arbetet ingår att kartlägga och analysera leveransförmågan hos de företag som bedöms vara av särskild vikt för försörjningsberedskapen. Analyserna ska vid behov innehålla förslag på åtgärder som bör vidtas för att trygga försörjningen av de varor och tjänster som omfattas av analysen. Den ska göras med utgångspunkt i beredskapsmyndigheternas behovsanalyser.

Stadsnätsföreningen tillstyrker utredningens förslag.

Post- och telestyrelsen, PTS, utses enligt utredningen som en sektorsansvarig myndighet och kommer därmed att ha ansvaret för sektorn elektroniska kommunikationer gentemot MSB. PTS är expertmyndigheten inom sektorn elektroniska kommunikationer och kan avgöra vad som ska samlas in och hur den fakta som samlats in ska tolkas och hanteras. Stadsnätsföreningen tillstyrker utredningens förslag.

Sektorsmyndigheternas uppgift, enligt utredningen, är att göra analyser av hela samhällets behov av en sektor. Det ställer krav på att sektorsmyndigheten har kontakter och tar dialoger med aktörerna inom sektorn, oavsett om det är ett företag eller en kommun. Det är dock viktigt att detta arbete inte onödigt tynger aktörerna på marknaden.

PTS arbetar tillsammans med aktörerna inom sektorn elektroniska kommunikationer för att det ska finnas robust och säker elektronisk kommunikation, vilket är en förutsättning för att samhället ska fungera. Allt ställs på sin spets i kristider och det är branschens gemensamma ansvar att hålla de digitala samhällsbärande näten i gång.

PTS har en samverkansstruktur för sektorn elektroniska kommunikationer där Nationella Telesamverkansgruppen, NTSG, är ett frivilligt samverkansorgan. NTSG samverkan syftar till att stödja återställandet av den nationella infrastrukturen för elektroniska kommunikationer

vid allvarliga störningar i samhället. I NTSG finns PTS, Stadsnätsföreningen, mobiloperatörer och andra aktörer representerade. För att få med Sveriges stadsnät i PTS samverkansstruktur finns Stadsnätsens infrastruktursamverkansgrupp SISG, och är länken mellan stadsnäten och NTSG. Samverkansforumet har fungerat väl och regeringen har föreslagit att NTSG ska regleras, vilket Stadsnätsföreningen anser är bra.

Stadsnätsföreningen tillstyrker förslaget om sektorsmyndigheter, deras ansvar och att det blir PTS som ansvarar för elektroniska kommunikationer.

Kontaktpunkt för information för företagen

Den nationellt samordnande funktionen ska inför och vid fredstida krissituationer och höjd beredskap tillhandahålla en kontaktpunkt för företag. Genom funktionen ska företagen kunna få information eller uppgift om vart de kan vända sig för att få information om produkt- och tjänstespecifika regler, certifiering och testning, licenser, dispenser och tillfälliga regelförenklningar för produktion av försörjningsviktiga varor och tjänster, och möjlighet till finansiellt stöd för innovation.

Stadsnätsföreningen tillstyrker förslaget om en kontaktpunkt för information för företagen.

Sex beredskapssektorer

Utredningens förslag är att arbetet med försörjningsanalys begränsas till sex beredskapssektorer, enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap:

- *Elektroniska kommunikationer och post.*
- *Energiförsörjning.*
- *Finansiella tjänster.*
- *Hälsa, vård och omsorg.*
- *Livsmedelsförsörjning och dricksvatten.*
- *Transporter.*

Stadsnätsföreningen har inga invändningar mot bedömningen och anser att det är bra att elektroniska kommunikationer är en av sex sektorer. Elektroniska kommunikationer är helt nödvändigt för att det moderna samhället ska fungera. Det gäller både för den enskilda individen och för företag och offentliga organisationer. Sverige är ett av världens mest uppkopplade länder. I dag är så gott som alla sektorer beroende av fungerande digital kommunikation för att kunna upprätthålla sina verksamheter. Det handlar inte enbart om möjligheten att enskilda människor ska kunna kommunicera med varandra. Digital teknik genomsyrar allt fler delar i en verksamhet där även system behöver tillgång till en fungerande uppkoppling för att fungera. Det handlar om många kritiska funktioner såsom exempelvis kortbetalningssystem där kortterminaler kräver digital uppkoppling, hälso- och sjukvården som har journal- och recepthanteringssystem, möjligheten att skicka e-recept från vårdgivare till apotek eller digital övervakning inom VA-verksamhet. Ett uppkopplat samhälle är en styrka i många sammanhang, men en betydande svaghet om man inte säkerställer att de elektroniska kommunikationerna också fungerar i kris och krig. Stadsnätsföreningen anser därför det är en korrekt bedömning av utredningen att elektroniska kommunikationer är en av de sex beredskapssektorerna.

Staten bär ansvaret för totalförsvaret och försörjningsberedskapen

Utredningen slår fast några viktiga principer såsom att det är staten bär huvudansvaret för totalförsvaret och försörjningsberedskapen och även ansvaret för finansieringen av de åtgärder för att stärka försörjningsberedskapen som staten prioriterar.

Stadsnätsföreningen håller med utredningen att företagen inte ska finansiera beredskapen för händelser som i första hand bedöms som krigstida.

I sektorn Elektroniska kommunikationer finns den så kallade beredskapsavgiften som är reglerad i LEK (Lagen om elektronisk kommunikation, LEK 2022:482). Utredningen konstaterar att beredskap för elektroniska kommunikationer, där kostnader för beredskapsåtgärder som tar sikte på fredstida krissituationer, skulle kunna bäras av ett visst kollektiv (avgiftskollektivet för beredskapsavgiften i exemplet), medan finansieringsansvaret för åtgärder som avser krigstida förhållanden skulle bäras av ett annat (hela skattekollektivet över statens budget i samma exempel). Ett problem kan dock vara gränsdragningen om vem som ska finansiera. Exempelvis kan en förberedande åtgärd vara oberoende av den hotnivå som råder eftersom den ska skydda mot en viss typ av störning. Den förberedande åtgärden förbättrar förutsättningarna att hantera störningen i en krissituation i fredstid och även i krigstid. Det innebär att möjligheten att försöka dra en gräns mellan hotnivåerna för att bestämma vem som bör ha finansieringsansvaret för den förberedande åtgärden försvåras.

Stadsnätsföreningen anser att det är bra att staten bär ansvaret för finansieringen av de åtgärder som ska stärka försörjningsberedskapen och har inget att invända kring finansieringsprinciperna. Beredskapsavgiften ska vara skälig för sektorn och inte tyngas ner av statens behov av att täcka kostnaderna för åtgärder som avser krigstida förhållanden.

Mikael Ek, vd
Stadsnätsföreningen

Bo Lindberg, ordf.
Stadsnätsföreningen